

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
ien közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. ::: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 147. szám.

Szombat, június 28.

A testnevelés.

— jun. 28.

Ma, amikor naponta halljuk a pa-
naszt, hogy a sport kezd egyre jobban és
jobban elüzlésedni, amikor sportterein-
ken a botrányok egészen a tettlegességig
fajlulnak, sportszerűbb és ezen a téren ör-
vendetesebb eseményt aligha regisztrál-
hatunk, mint azt, hogy a kultuszminisz-
teriumban már csaknem teljesen elkészült
a „Testnevelési Tanács” szervezetét illető
elaborátum s ez a legújabb intézmény
nemsokára megkezdheti működését. A köz-
oktatásügyi miniszterium a „Testnevelési
Tanács” felállításával egészséges és ered-
ményes irányba tereli a középiskolai és
főiskolai ifjúság testedzésének kérdését.

Roppant nagyfontosságú dolog ez ma,
amikor a modern pedagógiában egyre na-
gyobb és nagyobb tért hódít az ifjúság
testedzésének kérdése, amikor — merjük
mondani — a görög iskolák óta soha a
sportnak nagyobb szerepe nem volt még
az ifjúság nevelésében, mint ma.

Mindannyian örömmel látjuk azt a
nagy buzgalmat, nagy érdeklődést, amely-
lyel ifjaink, tanulónk középiskolákban és
a felsőbb fokon, a fővárosban és a vidé-
ken a sportnak minden ágát igazi oda-
adással, szenvedélylyel kultiválják.

Egy szebb, egészségesebb, komolyabb
generációt látunk mi ebben a sportoló
mai ifjúságban, amely szervezetét, idegze-
tét erősítve, ellentállóbbá, öntudatosabbá,

energikusabbá fog nevelődni. Hozzászo-
kik a testedzéshez, a tiszta levegőhöz, él-
vezni fogja azokat az örömeiket, amelye-
ket a egészséges, okosan üzött sport ad s
férfiatlannak, károsnak, haszontalannak
fogja majd találni azt az időtöltést, ame-
lyet még mi az ő korukban gyakoroltunk,
amikor egész délutánokra beültünk a füs-
tös kávéházakba, ahelyett, hogy pihenő
időnköt testünk erősítésére fordítottuk
volna. Kávéház, kártya, löverseny mind-
mind haszontalan szórakozás, komolyta-
lan időtöltés lesz az előtt a férfi előtt, aki
ma, ifju korában megszokja szenvedélye-
sen a maga és a mások testi épségében
való gyönyörködést s akit nem a lapok
járása vagy a szokék mahinációi fognak
majd izgatni, hanem férfias erőmérkőz-
ések és energikus küzdelmek vannak el-
az idegeket ölö, erkölestelen és családotok
romboló szórakozásoktól.

Azonban mint mindent, úgy a sportot
is lehet okatlanul, károsan, csúnyán gya-
korolni. Hogy ifjaink a helyes irányba te-
reltessenek, ahol gondos hozzáértés irá-
nyítja majd őket, szükségessé vált a test-
nevelési tanács. Itt sportemberek, or-
vosok és pedagógusok döntenek majd el azt,
hogy milyen módon kell ifjainkat igazán
egészséges, férfias, testet, kedélyt, jelle-
met erősítő, nemesítő módon nevelni.

S ezen az alapon — hisszük — mi-
előbb kialakul a mainál külön, munka-
bíróbb és edzettebb középosztály.

HIREK.

IDŐJARAS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás
időjárasi jelentése.

Június 28.

Barométer emelkedik 750.1. Délután
1.38 órakor: Hőmérő 14.0 C°. Hőmérsék-
let: maximum 27-ikén 19.5 C°, min. ma
reggel 13.0 C°. Csapadék 10.8 mm. Felhő-
zet Nb10. Szélirány és erősség W1. Jöslat
a következő 24 órára: Változás nem vár-
ható.

Jelmagyarázat: A barométer állása a
déli leolvasást tünteti fel a helyi magas-
ságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra
redukálva. Maximum és minimum este 8
óra 38 perctől másnap este 8 óra 38
percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől
másnap reggel 6 óra 38 percig; fel-
hőzet Ci = fűrtösfelhő, Cu = gomolyfelhő,
St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—
St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránnyfelhő,
Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány:
N = észak, S = dél, W = nyugat, E = ke-
let. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 =
teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélesend,
8 = nagy vihar.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** To-
rontálvármegye törvényhatósága, mint
már említettük, f. évi július 7-ikén d. e.
10 órakor rendkívüli közgyűlést tart,
amelyre vonatkozó állandó választmányi
ülések július 4-ikén és 5-ikén d. e. 11 óra-
kor lesznek. A közgyűlés tárgysorozatá-
nak fontosabb pontjai a következők:

Gróf Tisza István miniszterelnök ér-
tesíti a törvényhatóságot kormányának
kineveztetéséről. — Sándor János belügy-
miniszter értesíti a törvényhatóságot bel-
ügyminiszterré történt kineveztetéséről. —
Pozsonyvármegye határozata a gyámpénz-

Somfai János:

Két világ és néhány novella.

A „Torontál” eredeti tárcája.

Ha ennek a lapnak a hasábjain szer-
zőről és műről hangfogó nélkül lehetne
írni és az irnivalóba az ildomosság hivat-
lan kérdése minduntalan bele nem szólna:
a meleg elismerés azon frissiben hevitené
át a szavakat, amint ennek az igazán szép
könyvnek elolvasása nyomán a gondol-
kozó lélekből kisarjad. E sorok írója azon-
ban mégis inkább a valósághoz szeretné
idomítani mondanivalóját és úgy érzi,
joga is van hozzá, mivel az ildomosság
formai követelménye mégsem nyugózhatja
le pontosan megalkotott véleményét,
amelyről az a hite, hogy sine ira et studio
veti papírra.

Ugy vélem, minden olvasó ember,
amikor új könyvet forgat, azt előbb min-
den oldalról gusztlálja és különösen, ha
annak több önálló része van, szinte a rim
szerint indul el és találmra kezdi meg az
olvasást. Ez a szeszélyes véletlen a „Virá-
gok” című novellát juttatta először eléem és
ez a pompás mozaik színes és változatos
értékével csakhamar teljesen lekötötte a
figyelmemet. Ennek a novellának ujszerű-
sége, a benne lüktető meleg, szinte forró
lira magával ragadja az olvasó érdeklő-
dését. Finom és sejtető hangulat, mint
könnyű fátol, borul az apró esekelményre,
ám e fátol mögött megérezzük az élet

pihegését és amikor az élet szava végül
tiszta crescendo-ban érkezik el a lelkünk-
höz: valami meleg együttérzés szállja meg
a gondolkozó olvasót, aki az élet mélyse-
geiből felszökő kérdésekre a szerzővel
együtt igen-nel felel. Ugyanez a hangulat
festi alá a többi novellát is. A „Börtön”
című elbeszélés az emberi természet meta-
morfozist rajzolja, úgy, hogy a eselek-
ményből éles vonásokkal az igazság pro-
filja bontakozik ki. Szinte látjuk nem is
a lelki, hanem a testi szemünkkel azt az
élettel elgázolt, magába esett embert, akit
a börtön fullasztó levegője új igazságokra
tanít és amikor a végtelennek tetsző rövid
rabság után a börtön ajtaja megnyílik
előtte: a keze öklöbe szorul, a lelkében új
és piros lángok lobbannak fel és egy eddig
ismeretlen forradalmi nóta kíséri ezentul
élete utjain. A „Pincében” című novella
is emberi nyomoruságba világít bele, erő-
sen világító lámpával, amelynek kanóca:
magának az írónak meleg szíve, aki a
nyomoruságot látó szemmel nézi, a nyo-
morgókat közel hozza magához, hogy vé-
gül egy hangtalan sóhajjal egészen ma-
gához ölelje őket. Biztos megfigyelései
egymással szembehelezett éles ellentétek-
ből kerülnek elő és az a mód, ahogyan a
napsugárnak, az élet ragyogásának a ső-
téttségbe tévedését festi: mélyreható gon-
dolkodás terméke, amelynél külön a szó-
ban és külön a szó körül tartalmas gondo-
latok élnek, meggyőződésből fakadók és

megértésre vágyók. Ujszerű és szokatlan
hang, erőteljes és megkapó, jellemzi az
utolsó elbeszélést is, amelyben arról van
szó, hogy az élet kietlen utján elbukott
leány forró vérrrel és izzó gyűlölettel
boszut áll az életen és ezer sebtől boritva
végül halálos sebet ejt élete megrontóján,
aki a mindenható pénz erejével az ifjúság
gyönyörű tavaszán leszedte szívének him-
porát, megvette fehér ártatlanságát és
lelőkte a mélység örök szenvedői közé. Ez
a történet igaz és lélekre vágó és sokáig
rezonál a szívünkben. Ezt a leányt ismer-
jük mindannyian és az író gondos rajza
nyomán újból megelevenedik előttünk,
beszélünk vele, megértjük a sóhajait és
belelátunk háborgó bensejébe, amelynek
zajgó hullámain végül vérben forgó sze-
mekkel megjelenik maga az eleven boszu.
Ilyet csak vérbeli író teremthet, akinek
legbensőbb énje a pillanat gyorsaságával
futja meg azt a végtelen utat, amely gon-
dolkodás és írótooll között fennáll.

A kötetnek első, filozófiai tartalma
része egy kapitalista és egy szocialista le-
velezését tartalmazza. „Két világ”-nak ne-
vezi a szerző az itt megnyilvánuló ellenté-
teket és úgy érezzük: valóban két egymás-
tól teljesen különálló, egymással soha ta-
lálkozni nem tudó csillagot fest az író,
aki kitűnően érti annak a módját, hogy
a legellentétesebb nézeteket erős érvekkel
alátámassza és pedig úgy, hogy a szellemi
torna mindenkor éles maradjon, a vias-

tárban kezelt pénzek gyümölcsötzetéséről. — Hajdúvármegye határozata a címek, rangok, rendjelek eltörlése tárgyában. — Komáromvármegye határozata az iskolaművelés tárgyában. — Nógrád vármegye határozata a személyjogi gyógyszerárak adományozása tárgyában. — Arad sz. kir. város határozata az 1907. évi XIX. t. c. revíziója tárgyában. — Tolna vármegye határozata munkásnő-otthonok felállítására tárgyában. — Nagybecskerek város a nagybecskerek-lázárköldi uttól elfoglalt területet a THEV.-nak átengedi. — Alispáni előterjesztés a vármegyei alkalmazottak és utiszemélyzetnek betegség és baleset esetében való ellátásáról. — A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam épülete. — A nagybecskerek—titeli utvonal államosítása.

— **A vármegyei közegészségi bizottság ülése.** Torontál vármegye közegészségi bizottsága ma délelőtt Balácsi József elnöklésével ülést tartott, hogy a nagy-kikindai kórházi igazgató-főorvosi állás ügyében határozzon. Az ülésen résztvettek: dr. Haidegger Lajos, dr. Nónay Pál, dr. Weiserschan József, Mencer Lipót, dr. Klein Mór, dr. Pollák Győző, dr. Mencer Izidor, dr. Fialowski Béla bizottsági tagok, Szilágyi Albert m. tb. főjegyző előadó, Rátz Oszkár közg. gyakornok jegyző. A bizottság a nagy-kikindai kórházi igazgató-főorvosi állásra első helyen dr. Stefián Károly nagy-kikindai, második helyen dr. Balás Endre vaskóhi, harmadik helyen dr. Sajó Lajos szegedi és negyedik helyen dr. Goldmann Béla törökbeesei orvost jelölte és hozta javaslatba kinevezésre.

— **Ülések a városnál.** Ma délelőtt fél 11 órakor a városházán tanács, ipar- és árvaügyi ülések voltak, amelyeken kisebb sürgős ügyeket intéztek el.

— **Te Deum a főgimnáziumban.** A nagybecskereki községi rom. kath. főgimnáziumban holnap délelőtt lesz az évzáró ünnepélyes Te Deum, melyet a piaristák templomában mondanak. Te Deum után pedig a bizonyítványokat osztják ki, amivel azután megkezdődik a nyári nagy vakáció.

— **Gazdasági tudósítók kiténtetése.** A m. kir. földmívelési miniszter különös buzgóságuk elismerésül díszajándékokkal tüntette ki a következő torontali gazdasági tudósítókat: dr. Magyar Károly Nagybecskerek, Vadler Nándor Csene, Hartner József Perjámos, Kiss Vidor Törökbeese, Lukácsy Imre Nagyszentmiklós, Prohászka Lajos Zsombolya, Zsirus József Módos, László Miklós Beodra, Sziklássy István Nagyszentmiklós, Riesz Péter Törökkanizsa, Szauer Mátyás Garabos,

kodó gondolatok el ne bágyadjanak, a tempó erőteljességéből mit se veszítsen. E két világ egész nagy területét felszántja, a legtávolabbi összefüggéseket a rutinier biztonságával megtalálja és nem feledkezik meg a kérdésnek egyetlen elágazásáról sem. Gondolatainak egymásba szövését a stílusnak cizellált finomságával éri el, azzal a stílussal, amely lágyan ringatja a gondolatot, azt mindenkor segíti és sohasem kerekedik föléje. Sok-sok szépség csillog ebben a részben, amelynek benső értékét a tudás tömörsége is nagyban emeli. A harcot azonban az író el nem dönti és bár egyéniségének árnyéka ott bujkál minden gondolata mögött: érzésteli én-je a háttérben marad, mert az ő művészi feladata csupán az, hogy élénk színekben élénk tárja a két magáért beszélő, hatalmas világot. Ez a feladat pedig a legteljesebb mértékben sikerült.

Somfai János új könyve nem egyedül a „l'art pour l'art“ jegyében készült. Mély-séges tendencia vonul rajta végig és a környezet, amelyben gondolatai és érzései élnek: maga a napfényes és mégis sötétséggel borított emberi élet, ahol a kacagást, mint rémes kísértet, nyomon követi a gyász, ahol roskadozó emberek vérző szívet cipelenek a sirhoz, ahol örök emberi igazságok verődnek érzéktelen lélek-falakhoz. Ez a könyv emberi dokumentumok foglalata és azért igaz neve csak egy lehet: az Élet.

Dr. Borsodi Lajos.

Theorán Romulus Petre, Jovanovics Gyula Antalfalva, Wagner Mihály Zichfalva, Rittinger Adám Tolvád és Mixity Imre Kőcse.

— **A munkásbiztosító pénztár közgyűlése.** A nagybecskereki kerületi munkásbiztosító pénztár holnap délután 3 órakor közgyűlést tart, amelyen megválasztják a pénztár igazgatóját.

— **Beiratások a Messinger-féle kereskedelmi továbbképző-tanfolyamra.** Ebbe a vármegyenken túl is ismert, 9 év óta kiváló eredményű működő tanfolyamba a jövő tanévre való jelentkezések már most elfogadhatók. A tanfolyam szervezete a felsőbb tanügyi hatóság által jóvá van hagyva és így erélyes bizonyítványokat állíthat ki. Kiváló gyakorlati rendeltetést garantálja a minden tekintetben megfelelő szakképzésű tanári kar: Knyaskó Lajos all. felső kereskedelmi isk. igazgató a tanfolyam vezetője, tanítja a magyar kereskedelmi levelezést, Messinger Karolin igazgató tanítja a nemet iródat és nemet kereskedelmi levelezést, Tóth Paula vezeti a magyar iródati oivasmányokat, Dunay László allami felső kereskedelmi isk. tanár tanítja a könyvvitelt, a számvitelt, a kereskedelmi ismereteket, a gyors- és gépirást, Szentes Adóll all. polg. isk. tanár, az ismert tankönyvíró, tanítja a kereskedelmi számvitelt, Urnégyi János all. polg. és felső kereskedelmi isk. tanár a kereskedelmi földrajzot. Ez a névsor teljesen igazolja a gyakorlatban kitűnően bevált és eddig is a legszélesebb rétegek érdekeit eredményesen szolgáló tanfolyam komolyságát és modern szervezetét. A végzett növendékek arravalóságát igazolják városunk kereskedelmi cégei és irodái, ahol a 9 év óta végzett számos növendék értékesítő közmegelegedésre a tanfolyamon tanultakat. A rendes tanórák száma 21, ezeken kívül mint rendkívüli tárgyak tanítatnak: a francia nyelv, a női kézimunka, zene, ének, testes és torna. A beiratási díj 10 K, a tandíj 12 K, melyben a kézimunka oktatása is befoglaltatik. Az intézetnek a modern pedagógia követelményeknek megfelelő berendezése, taneszközei, szertárai, mintaszerű internátusa biztosítékai annak, hogy ez az országos hírű, kiváló intézmény városunknak a jövőben még fokozottabb mérvben és eredményűvel szolgálja a nevelés jelentős feladatát.

— **Zenevizsga.** Schindelman Sándor nagybecskereki zenetanár tanítványával t. évi június hó 29-én délután 4 órakor a kaszinó kistermében zenevizsgát tart.

— **A filharmónikusok népies hangversenye.** A nagybecskereki filharmóniai egyesület július elsején a Korona-szállóban népies hangversenyt rendez.

— **Előadás a katolikus legényegyletben.** A katolikus legényegyletben holnap, vasárnap este fél 8 órai kezdettel műkedvelői előadást rendeznek. Az előadáson vendégeket is szívesen látnak.

— **A Modern Moziban** ma este az „Ügyvédkisasszony“ című érdekes modern színművet mutatják be, amely nagy tetességet keltett mindentel. A dráma kivül szokás szerint gazdag kísérő műsor van. A mai műsort holnap délután és este megismétlik.

— **Kis okok, súlyos következmények.** Ez a közmondás válik be leggyakrabban a csecsemő táplálásánál, mert a legesekélyebb hiba a gyermek táplálása körül annak életét veszélyezteti. A gondos anya tehát kedvencének csakis egy régbevált, megbízható készítményt adjon, mint például Nestlé-féle gyermeklisztet, mely a gyermekek kedvelt táplálékát képezi, azt nagyon jól tűrik és könnyen emésszik. Tanulságos könyvecskét a gyermek ápolásáról, valamint próbadozokat díjtalanul küld a Henri Nestlé-cég, Wien, I., Biberstrasse.

SANATORIUM

NAGYBECSKEREKEN.

FÖLVÉTELTNEK MINDENEMŰ BETEGEK EGÉSZ ÉVEN ÁT.

TELEFON: 101

Dr. HEINERMAN

134—x.5

— **A folyton élesedő megélhetési harc** összes erőink megfeszítését teszi szükségessé. Magától értetődik tehát, hogy annál többet kell törődnünk egészségünk jókarban való tartásával. Ki merné tagadni, hogy ennek egyik leglényegesebb alapfeltétele: a szabályos emésztés? A világhírű Ferenc József-késérűviz (ha naponta a reggelizés előtt egy fél borospohárra való megiszunk belőle) azzal a megbecsülhetetlen tulajdonsággal bír, hogy már az egészen idültté vált gyomor- és bélrenyheséget is biztosan, gyorsan, enyhe módon megszünteti. „Makacs székrekedésnél is“, igazolja az irgalmasok messzehíres bécsi köz-kórházának hivatalos bizonyítványa, „kitűnő eredményűvel használjuk a természetes Ferenc József-késérűvizet“. Egy kísérlet mindenkit meggyőz arról, oly ólósó, hogy minden polgár-ember megveheti magának! Kapható gyógyszerésznél, droguistánál és fűszerkereskedőnél. Vigyázzunk a valódiságára! A Ferenc József-gyógyforrások szétkül-
dési igazgatósága Budapesten.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Funk Dániel ág. ev. bádigos és Gör Mária ev. ref. — Fűsüs Imre ev. ref. bérkocsis és Benesik Mária rk. — Rusity Sándor gk. napszámos és Tóth Anna rk.

Születések: Rávit Lyubomir gk. napszámos, leány. — Iljím Velimir gk. földmives, fiú. — Nedelykov Mihály rk. vasuti fékező, leány. — Radovansev Velimir gk. földmives, fiú. — Turinszky Dusan gk. napszámos, fiú. — Ferdinándy János rk. földmives, leány. — Kralyován György gk. földmives, fiú. — Sztankov Péter rk. ác, fiú. — Kurueski Miklós gk. földmives, fiú.

Halálozások: Nikkerke Ferenc rk. 55 éves szobafestő, gyomorfekély. — Haasz Adám rk. 6 hónapos, vörheny. — Jaksá Agnes rk. 1 hónapos, görcsök. — Régnér János rk. 83 éves magánzó, aggkór. Körmendi József ág. ev. 1 hónapos, életgyenge. — Dimitrievity Vojeszlav gk. 18 hónapos, görcsök. — Fülöp József ref. 52 éves községi írnok, szivhüdes. — Kohn Lipót izr. 37 éves gabonakereskedő, öngyilkosság. — Kerekes Ferenc ref. 25 éves, hashártyalob. — Zsizsa Mózes gk. 15 éves tanonc, agyhártyagyulladás. — dr. Vászits Andrásné gk. 37 éves, tüdővész. — Tusán Zsófia gk. 3 éves, vörheny. — Ilj. Mandovics József rk. 14 hónapos, bélhurut.

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességeit áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég. (a)

129—5224

SALVATOR kiváló bőr- és lithijumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható áruházaiban és gyógyszerüzletekben. SCHULTES ÁGOST Sanyo-Lipócai Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnének.

Julius 7. Rendkívüli megyei közgyűlés.
„ 14. Közig. bizottság ülése.

Heti rovat.

— június 28.

Az az idegen uri asszony, akit ebből a rovatból talán már méltóztatnak ösmerni, a minap egyszerre és váratlanul azt a kérdést intézte egy társasághoz, hogy a felekezeti türelmesség jegyében éljük-e le a kisvárosi életünket, vagy érezhető-e általában, esetleg elszórva nyílt vagy titkos türelmetlenség, amely az embereket egymástól elválasztani igyekszik? Mondom, ez a kérdés kissé váratlanul jött, úgy tetszett, mintha a kedves idegen e kérdés körül valamit észlelt volna, aminek a megerősítését tőlünk várja és ez volt az oka annak, hogy egy kissé bizonytalan hangon, de azért teljes meggyőződéssel válaszoltuk: „Hát ezen a téren igazán nincsen panaszra okunk!”

Amiről közvetlenül ezután folyt a szó, lényegileg ide sem tartozik, mert csakhamar esőtül hullottak ránk azok a köz-helyek, amelyek az emberi felvilágosodottságról, a huszadik század tisztultabb erkölcsi felfogásáról és arról szólnak, hogy hiszen tulajdonképpen a világ teremtése óta minden ember egyforma, az emberek egymásra vannak szorulva, szeressük egymást, amint ez felnőtt felebarátokhoz illik stb. stb. Igen erkölcsös hangulatban folytattuk a megkezdett témát, az idegen asszony ajka körül azonban valami irónikus mosoly lett láthatóvá és ez a mosoly arra készítetett bennünket, hogy a felvetett kérdésre újból visszatérjünk és újból megerősítsük, ami pedig mint kétségtelen igazság megerősítésre és különösen kétszeres megerősítésre aligha szorul, hogy t. i. felekezeti különbséget ebben az áldott városban senki sem ismer.

— Jól van — mondotta most a gúnyolódó idegen, sőt nagyszerűen van, azonban tudja Isten, én ezt a gyönyörű összeolvadást mégsem tudtam eddig felfedezni, noha minden érdeklődésemet az önök társadalmi élete felé irányítom és egyetlenegy kedvező momentum sem kerüli el a figyelmemet. Ellenben azt már igenis tapasztaltam, hogy miként madarat a tolláról, embert a barátjáról meg lehet ismerni, úgy pontosan meg tudom állapítani kinek kinek felekezeti hovatartozandóságát is aszerint, hogy milyen társaságban él, kinek zsirálja a váltóit, kinek tagadja meg ezt a baráti szivességet és sok egyéb apró, de csalhatatlan jelből. Sőt a minap a kávéházban ülve, hallottam, amint a mellettem lévő asztalnál uriemberek valakinek jellembeli fogyatékoságát egyenesen a felekezetével hozták összefüggésbe, azzal magyarázták és nem akadt senki, aki ezt a kissé gyöngé kauzális nexust megdön-

teni, vagy legalább is cáfolni igyekezett volna.

Ezzel a kijelentéssel azután új szempont sodródott bele a társalgásba, nemsokára már pro és kontra alakultak ki nézetek, sőt mihamarabb saját patriánkban egyenként is felfedeztük a türelmetlenséget szító polgártársainkat, akiket eddig, no lám, ebben a minőségükben észre sem vettünk. Hogyne, hiszen ilyenek is akadnak, mondottuk azután azzal a kelletlen helyesléssel, amelylyel egy előbbi határozott kijelentésünkre kell rácafolnunk és ezen a nyomon tovább haladva, képzeletünk előtt csakhamar elég sűrű rajban jól ismert felebarátok vonultak fel, akikről tudjuk, hogy a másikat éppen csak a felekezete miatt gyűlöli úgy, amint saját vallásának parancsszava szerint szeretnie kellene. Igaz, igaz, hiszen időközönként bizonyos agresszív jellegű felekezeti tömörüléseiről is hallunk, hiszen nem egyszer arról is esik szó, hogy ezt vagy azt a tiszteletreméltó férfit nem lehet ebbe vagy abba a diszes állásba beválasztani, mert hát az istenével tudvalevőleg egy kissé faséban vagyunk, sőt a felvilágosodottság századában minálunk is megtörtént már egyszer, kétszer, esetleg naponta, hogy valakit vallásának a megnevezésével becsület-sértő szándékkal szidalmaznak is.

Amikor pedig mindezeknek a konstataálásával készen voltunk, úgy éreztük, hogy az idegen hölgy gúnyos megjegyzésével jóleső illuziótól fosztott meg bennünket, noha nyomban azt is megállapítottuk, hogy ahol az illuziót ily mértékben fenn lehet tartani, ott a helyzetet aránylag mégis türethetőnek kell tekinteni. De a paradicsomi állapotot, amelyben az egyéni értéket jellem, tisztesség, tudás, okosság, jóság szerint állapítják meg, de sohasem aszerint, hogy a magabaszállás perceiben mely ceremónia formái között nyitja meg szívét istenének, — ezt a paradicsomi állapotot mégsem vallhatjuk a magunkénak, mert nálunk is még értékmérő a vallás, mert nálunk is még fegyverbe szállás oka, mert a liberalizmus szépséges elveit nálunk is akkor akasztják szögpre, amikor csak egy kissé is kényelmetlenekké válnak. A huszadik századról szóló gyönyörű tanok minálunk is utat törtek már az emberek gondolkozása felé, de egyelőre csak a tiszta fejeket szállották meg, ám a lelkek gyökeréig még behatolni nem tudtak, hussá és vérré nem váltak, a meggyőződés keringését még elérni nem tudták. Amikor idegen embert látunk, az első kérdésünk még mindig az, hogy milyen a vallása, mert aszerint akarjuk hozzávaló viszonyunkat irányítani; ez az első kérdés határozza meg, hogy a jövőben barátunk lesz-e, vagy ellenségünk, hogy érintkezünk-e vele, vagy futni hagyjuk-e? Miért? Mert az emberi értékelésekről szóló újabb tanokat, az istenek szerint nem különböztető istenes elveket halljuk és olvassuk, a levegőben vannak, de bennünk még sincsenek, mert helyeselnünk nekik a gondolkozásunkkal, de az érzésvilágunkat még be nem rendeztük, főként pedig azért, mert a saját vallásuk embertisztelő parancsait sohasem tudtuk komolyan venni.

A bájos idegent azonban igaz meggyőződéssel ezuttal is arról biztosítottuk, hogy másutt sokkal rosszabbak a viszonyok. Ezzel aztán a magunk részéről a kérdést el is intéztük, lévén a más városra való hivatkozás az a kedvence vesszőparipánk, amelyre vidáman felülünk — hipp-hopp — a kényelmetlen kérdések kódét már elhagytuk és már messzire is vágatunk.

— odi.

TÁVIRATOK.

Az aradi választás.

Tisza István gróf ötszáz szótöbbséggel vezet.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ellenzék a mai aradi választást hihetetlen vehemens korteskedéssel és terrorral politikai erőpróbává dagasztotta, természetes tehát, hogy ebben a politizáló szegény országban az aradi választás iránt olyan lázas az érdeklődés, mint valami világesemény iránt. Mikor e sorokat írjuk, a választás még teljes erővel folyik, de már a délutáni órákban is bizonyosnak látszik, hogy az ellenzékiek minden erőszakoskodása dacára is Tisza István gróf zászlaja kerül ki diadalmasan a választási harcából.

A választásról eddig a következő jeleket kaptuk:

Budapest, jun. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Aradról sürgönyzik: Ma délelőtt 9 órakor kezdődött a választási aktus, amely három bizottság előtt folyik. A reggeli órákban semmiféle incidens nem történt. D. e. 10 órakor a szavazatok állása a következő: Tisza István gróf 200, Szécsenyi Aladár gróf 190.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Aradról sürgönyzik: Déli 12 órakor a szavazatok aránya a következő Tisza István gróf 590, Szécsenyi Aladár gróf 582. A munkapárt reméli, hogy Tisza 6-800 szótöbbséggel győz.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Aradról sürgönyzik, Vajda Imre államvasuti főellenőr, aki Tisza István gróf érdekében beszélt a vasutasoknál, — Széchenyire szavazott. Ugyancsak Széchenyire szavazott Szemere Imre állomásfőnök is, ami a vasutasok presszionálásáról szóló híreket alaposan megecáfolja.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Aradról táviratozák, d. e. 11 órakor Szendrey szinigazgató és Szeszler Ede színész Tiszára szavaztak le, amire az ellenzék által fölízgatott tömeg szidalmazni kezdte őket s inzultálásal fenyegette. A csendőrség hamarosan közbelépett s szurony nélkül szétützte a zavargókat.

Arad, jun. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Délután egyre nagyobb szám-

tartóssága, ruganyossága, eleganciája utólrhetetlen!

ban járulnak az urnák elé a munkapárti szavazók, míg az ellenzékiek egyre gyéribben jelentkeznek, úgy, hogy Tisza István gróf többsége rohamosan növekedik. Délután háromnegyed 3 órakor a szavazatok állása a következő:

Tisza István gróf 1340
Széchenyi Aladár gróf 855

Az ellenzéki választók már ugyszólván kifogytak, míg Tisza választói még teljes turnusokban vonulnak föl. A választás előre láthatólag este 8 óráig fog tartani.

A balkáni helyzet.

A helyzet ismét súlyosbodott. — Románia Bulgária ellen. — Románia mozgósít. — A tőzsde.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bár Szerbia föltétlenül alávetette magát az orosz döntésnek, a háborus veszedelem még mindig nem múlt el. A bolgár csapatok állandóan nyugtalanítják a szerbeket s attól lehet tartani, hogy mielőtt a szentpétervári konferencia összeülne, kitör a háboru Bulgária és Szerbia közt. A helyzetet azonban főleg Románia harcias hangulata súlyosbítja, mert bele akar elegyedni a háboruba, még pedig Bulgária ellen s a kormány már a mozgósítást is elrendelte.

Mai jelentéseink a következők:

A helyzet ismét súlyosbodott.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a balkáni helyzet ismét súlyosbodott, mert Szerbia már a napokban annektálni akarja a megszállott területeket, amire Bulgária nyomban előrenyomul. Azonkívül Románia lázasan folytatja hadi készülődéseit és elhatározott szándéka, hogy nem marad semleges.

Románia Bulgária ellen. Román mozgósítás.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: Itteni diplomáciai körökből jelentik, hogy Románia végleg elhatározta, hogy állást foglal Bulgária ellen s az eredetileg követelt terület átengedését kívánja.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: Ha Bulgária és Szerbia között fegyveres összeütközésre kerül a sor, Románia nem elégszik meg Szilisztria vidékével, hanem hadseregével Viddinig nyomul előre.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: **A román kormány mozgósítási rendeletet adott ki, hogy háboru esetén azonnal fegyveres erővel beavatkozzék.**

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, a román kormány elrendelte, hogy a gépkocsi, kocsis és szekértulajdonosok járműveiket a hadsereg számára tartásukra készen. A kormány egyben ma **az összes vasuti vonalakon beszüntette a teherforgalmat.**

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból Londonba sürgönyzik, Péter király ma vagy holnap proklamációt ad ki, amelylyel a szerb hadsereg által megszállt területeket annektálnak nyilvánítja.

Ezzel egyidejűleg Szófiából azt jelentik, hogyha Szerbia kimondja az anneksziót, Bulgária hadseregével azonnal benyomul a szerbek által megszállt területekre.

A tőzsde.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 816.50, Osztrák Hitel 610, Koronajáradék 81.30, Jelzáloghitelbank 418, Leszámitoló Bank 508, Hazai Bank 280, Magyar Bank 527, Rimamurányi 686, Salgótarjáni 746, Közúti Vasut 636, Villamos Vasut 357.

A vadállatias zenetanár.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Barta-Hackl zenetanár ügyében, aki vadállatias módon úgy akarta elpusztítani a feleségét, hogy a második emeleti lakásukból kidobta az utcára, ma ítélkezett a budapesti esküdt-bíróság. Az esküdtek Barta-Hackl bűnösnek mondták ki s a verdikt alapján a zenetanárt tíz évi fegyházra ítélték.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11:30
Buza (1914. áprilisra)	11:39
Rozs (októberre)	8:94
Zab (októberre)	8:59
Tengeri (júliusra)	7:61
Tengeri (augusztusra)	7:86
Tengeri (1914. májusra)	7:39

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdé-forgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1913 június 26.

A balkáni válság mikénti alakulása a hét folyamán is állandóan befolyásolta a tőzsde irányzatát és míg a hét első napjaiban a háboru kitörésétől való aggodalom az árfolyamok színvonalát erősen lecsökkentette, arra a hírre, hogy Szerbia engedékenysége folyán a szövetségesek közötti viszály békésen lesz esetleg megoldható, számottevő javulást idézett elő, ami főleg a vezető értékekre terjedt ki és nem volt teljesen fenttartható. A forgalom mindvégig igen csekély volt és különösen a pénzpiacnak még mindig igen feszült helyzetére való tekintettel a közel jövőben gyors javulásra nincs is kilátás. Ha a Balkánon nem is tör ki újabb háboru, még számos más kérdés vár megoldásra, ami természetesen nagyobb haussze-mozgalmat nem tesz lehetővé és egyébként is a nyár folyamán a forgalom rendszerint nem nagyarányu.

Különösebb momentumok a tőzsde forgalmában a legutóbbi héten nem érvényesültek. A vasipari konjunkturáról ezutal sem érkeztek kedvezőbb hírek, az átmeneti javulás a politikai helyzet kedvezőbb megítélésén kívül a külföldi tőzsdék barátságosabb irányzatára is volt némileg visszavezethető, miután a külföldi tőzsdéken a gazdasági depresszió következményeit az árfolyamokban jórésben már kifejezve látják.

Mint fentebb említettük, a forgalom főleg a vezető papirokra szorított. Magyar hitel, magyar bank, Rimamurányi vasmű, Közúti vaspálya-részvények az elmúlt heti legalacsonyabb árfolyamukhoz mérten közel 10 koronával emelkedtek.

A helyi piacon némi üzlet volt Magyar általános és Salgótarjáni köszénbánya, Drasche téglagyári, továbbá Temesvári szesz és Phöbus villamossági részvényekben. Utóbbiak körülbelül az előző heti alacsony árfolyam színvonalán mozogtak. Különösen felemlítendő a Magyar jég- és viszontbiztosító részvények iránt mutatkozott érdeklődés, ami a kisserű forgalomhoz mérten elég számottevő.

A járadékpia, bár a 4%-os magyar koronajáradék legalacsonyabb árfolyamából közel 1/2%-ot behozott, továbbra is meglehetősen lanya.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Gyógyhely és vizgyógyintézet Eggenberg, Graz mellett.

Az összes modern fizikai gyógyeszközökkel felszerelve.
Főorvos Dr. Grossmann, volt egyetemi tanársegéd.
115—14 11

Serravallo's
Kina bora vassal.
A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjjal és aranyéremmel kitüntetve.
Erőítő szer: gyöngékedők, verszegények és lábadozó betegek számára.
Étvágyerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.
Kittinó 120.
Több mint 7000 orvosi elismerés.
I. SERRAVALLO, es ésktr. ndv. szállító Triest-Barcola.
Kapható minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.80, 1 literes palack K. 4.80
133—26.10

Szántóból álló birtok bérletre kerestetik.

Csak torontálmegeyi birtokosok nyujtsák be részletes leirással ajánlataikat

„Azonnal” felige alatt a lap kiadóhivatalába.

Ópáva község elöljáróságától.

1361—1913. kig. sz.

366—2.1

Árlejtési hirdetmény.

Ópáva községében az összes községi tulajdont képező épületek, u. m. község háza, iskolák, jegyzői, orvosi és csendőrségi lakok, valamint ezek mellék helyiségei **tatarozása céljából**, kiválóan a kőművesi munkálatok biztosítására a nyilvános árlejtés Ópáva község házához ezenel folyó évi július hó 6-ik napjának délelőtt **9 órájára** kitűzték.

A feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában betekintheők.

Ópáván, 1913. évi június hó 25-én.

Márkucz Márk,
jegyző.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi május hó 1. napjától.

É R K E Z I K.		óra	perc
Nagybecskerek-pályaudvarra.			
Temesvár—Versec—Zsombolyáról délelőtt		9:28	
Pancsováról délután		7:01	
Budapest—Szegedről reggel		6:20	
Budapest—Szegedről délután		3:15	
Szegedről délelőtt		9:34	
Szegedről este		7:19	
Budapest—Nagykikindáról este		9:21	
Szécsányból este		6:40	
Szegedről délután		4:50	

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.		óra	perc
Zsomb.—Versec—Alibunár Temesvárról este		8:16	
Módosról reggel		6:56	
Pancsováról reggel		8:28	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel		8:23	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:19	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34	
Szécsányból este		6:27	

I N D U L.		óra	perc
Nagybecskerek-pályaudvarról.			
Pancsovára délelőtt		8:10	
Pancsovára este		5:40	
Szeged—Budapestre reggel		7:20	
Szeged—Budapestre délelőtt		11:27	
Szeged—Budapestre este		7:27	
Szegedre délután		1:17	
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel		6:21	
Karlovára délelőtt		10:00	

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.		óra	perc
Zsombolya—Temesvár—Versecre délután		4:20	
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunára reggel		3:33	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:26	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:25	
Módosra reggel		6:56	
Zsombolyára délelőtt		10:59	

Eisenstädter S. és Társai divatházában Nagybecskerek

122-24.14

46 fillérért méterenként

karton, batiszt, féldelain és ruhavászon

házi ruhára, pongyolára és utcai ruhára
alkalmas, mind színtartó, jó minőségben kerül eladásra.

Sima fehér és színes ruhavásznak 46 fillér méterje.

Gazdák figyelmébe!

Aratáshoz és csépléshez legjobb
borok és aratópálinkák
nagy választékban kaphatók

Schwirtlich Alajosnál
Nagybecskerek,
Hiller-féle szeszgyár, Aradáci-ut.
337-32

Most jelent meg
SOMFAI JÁNOS ÚJ KÖNYVE

KÉT VILÁG (egy kapitalista
és egy szocialista levelei)

ES NEHÁNY NOVELLA

Ara bérmentes küldéssel 4 korona.

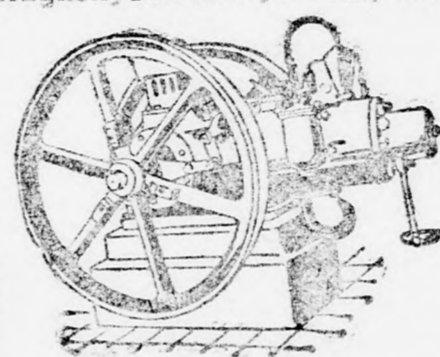
Megrendelhető a „Torontal” szer-
kesztőségében és kapható minden
könyvkereskedésben.

142-x.76

CLIMAX

nyerszilajmotorok és lokomóbilok 3-70 HP.

Magasnyomású nyerszilajmotorok 15-150 HP. :: erőig ::

legolcsóbb és
legmegbízhatóbb
üzemet biztosít-
ják. Üzemköl-
tség főlegként
1-2 fill. Allen-
dában zavartalan
üzemlő. Pénz-
ügyi felügye-
let nélkül! Egy-
szerű szerkezetűek
száz gépüzemben!

Költségtetéseik ér. ár. pol. díjmentesen.

BACHRICH ES TÁRSA
betéti társaság 77-26.6
Budapest, Váci-körút 59. szám.

Legolcsóbb és legjobb cipőbevásárlási forrás!

Mindenféle „Szandál” cipők
Fürdőköpeny és fürdőruhák
Utazó kosarak
Nyári játékszerek

Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F.**
divat-, rövidaru-, játék- és cipőkereskedése **NAGYBECSKEREK.**

Postai rendeléseket azonnal eszközölünk. — Meg nem felelő árut szívesen kicserélünk.

Telefon 201.

137-57.53

Alapított 1870.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét az aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartható gyógyhatása a legkisebb gyomor és alkalizálóanyagok, gyomorzsavas és gyomorsavas, rögzült székrekedés, májbántalom, vesebetegségek, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles háziasszonyok évről-évre óta mindig nagyobb elterjedést szereztek.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg tenyítettnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti és a Moll A. feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzselési szer készvény, csusz és meghülés egyéb következményeinek legismertebb népszerűsége.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszékhely
Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I. Tuchlauben 9. szám.

Videki megrendelések naponta postautánvétellel teljesíthetők
A rakományban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
131-5226

Költőkészülék

K 45—, jobban költ, mint bármely tyúk. Próbára ingyen
G. Mücke, Pottendorf Nr. 83 bei Wien. Köszönetek és bizonyítványok százával egész Monarchiából ingyen és bérmentve.
22-10-9

Paratlan a maga nemében

RUSZANDA

GYÓGYISZAP FÜRDŐ

bármely más gyógyfürdő is felülmúlva
Vasúti, posta- és távirati állomás
Dél-Magyarországon, Munkács (Torontáim.)
Nyitvatartás: május 15-től szeptember 15-ig.
Nagy modern berendezéssel
74 szobából álló szállóval.

A fürdőn orvosi szaktudósok rendelkeznek
Javulva: Kővérny, ideg, ízületi rheuma, seropulosis minden alakban, bőrgyógyászati ellenálló képesség, psoriasis és prurigoiban vérzéses szenvedő nők, idegesség, esztimuláció, Charis Nocturna és ideg bántalmaknál hatékony gyógyítás.

Kitűnő jó magyar konyha, valódi hamisítatlan borok, olvasó és szórakoztató, tekeasztal és tekopálya, nagy virágos és árnyékos park, padokkal, napos és árnyékos területek tartatik.
Prospektus kérésre díjmentesen küld a Földfőigazgatóság.

Uradalmak, mezőgazdák, cséplőgép-tulajdonosok figyelmébe!

Mentőszekevény

cséplőgépekhez, valamint a mentőszekevényhez tartozó összes cikkek a belügyminiszteri rendeleteknek megfelelően, külön is kaphatók

Melkuhn Dezső drogériájában
Nagybecskerek, Hunyadi-(fő-)utca.

Ugyanott az összes állatgyógyászati, gazdasági és fertőtlenítő cikkek is jutányos áron beszerezhetők.
363-16.1

Hársfalva
gyógyfürdő

243-8.6 klimatikus gyógyhely.

Vasúti állomás, posta- és távirati, 230 méter magasban fekszik a tenger színe felett. Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig. Gyönyörű fekvés, ózondús hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvízgyógyintézet, sós- és fenyő belégzőtermek (Inhalatorium), savanyúvizes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. Gyógyvíze kitűnő hatású tüdőbajok, malária (mocsárláz), gegehörg- és tüdőhurut, máj- és lépdagályok, hólyaghurut specifikus a görvélves csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histeria, szédülés, nehéz légzés, hidochondria, vérbajok, köztvény, görvény, bujakór, delirium trem potat. Női bajok, sepiór, havi zavaroknál. Részletesbb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság. Hársfalva (Bereg-m)

Főügynököt keres
előkelő biztosító társaság,

akinek megfelelő összeköttetései vannak, szíveskedjék ajánlatát a kiadóhivatalban megtudható címre beküldeni.

Szakértelem nem okvetlen szükséges, mert az illető kellő kioktatásban részesül.
358-33

Főgimnáziumi konviktus Temesvár
(kegyesrendiek)

A társasházban modern berendezésű lakások, tanári felügyelet és tanítás, családias nevelés, ellátás, étkezés a tanári testülettel.

Prospektust küld a főgimnázium igazgatója.
365-2.1

Legjobb szépségkészítő! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!
Óvakodjunk az utánzatoktól! — Törv. védve.
Csodás, gyors és biztos hatás!

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fönntartására legkifejlesztettebb és legbiztosabb a vegyítés, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszertárban, drogériában és illatszerekkereskedésben kapható FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, miteszt és más minden bőrbaját, sőt ráncokat is, himlőhelyeket is, az arcot fehérre, simává és üdvé varázsolja. Ára: kis tégely 1 kor, nagy 2 kor. Margit hölgypor (3-féle színben) 1-20 kor, Margit-szappan 70 fill, Margit fogpép (Zahnpaste) 1 kor, Margit arcvíz 1 kor. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után 365-84 küldi a készítő.

Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Főlerakat Nagybecskereken: Kellner József gyógyszerertárban, Melkuhn Dezső drogériájában és Vági Sándor gyógyszerertárban.

Zongorák

elsőrendű gyártmányok, bécsi és angol szerkezetűek, kellemes, csengő hanggal és igen tartósak.

Olcsó harmoniumok.
Hangolásokat és javításokat lelkiismeretesen és pontosan teljesítek.

Kiváló tisztelettel
Weisser Adon,
Nagybecskerek, Gizella-part 6.
Alapított 1886. (174-109) Alapított 1886.

Nagykikindai járás főszolgabírójától.
3109-1913. szám. 329-3.2

Kronsteiner Károly-féle
tartós és esőt álló mész

façade-festékek
(törvényileg védve)

50 nuanceban, kilogrammonként 24 f.-től feljebb. Évtizedek óta a legjobbnak bizonyultak és minden utánzatot tulszárnyalnak. — Egyedül celszerű festékanyag már festett façade-oknál

Email façade-festékek, nem színhagyóak, egyszeri alapfestésen emailkemények — pusztán hidegvízzel felkeverve is már használhatóak. Antiszeptikus, mérgegmentes, porösus. Ideális festék belső helyiségekhez, még nem festett façade-okhoz, faépítményekhez, nevezetesen: kamrákhoz, pavilonokhoz, kerítésekhez stb. Kaphatók minden nuanceban, költségük m²-enként 5 fillér.

Mintakönyv, prospektus ingyen és bérmentve. Depot-tok minden nagyobb városban.

Karl Kronsteiner, Wien III., Hauptstrasse 120.

A világhírű és legújabb rendszerű

BOGINDER NYERSOLAJ-MOTOROK
— és azok alkatrészei kizárólag —
ÁNYOS IMRE cégnél kaphatók
BUDAPEST VI., Podmaniczky-u. 17.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!
112-50.15

TELEFON 12-76

Pályázati hirdetmény.

A padéi körorvosi állásra pályázatot hirdetek. A körhöz tartozik Padé és az összeépült Magyarpadé községe.

Az évi javadalmazás az 1908: XXXVIII. t.-c. értelmében 1600 korona törzsfizetés, 5 évenként összesen 800 koronára emelkedhető 200 koronás ötödéves korpótlék. Magyarpadé és Padé községtől egyenként 300—300 korona személyi pótlék, Magyarpadé és Padé községtől egyenként 150—150 korona lakkber, a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur által 72281/VII—a. 1913. sz. alatt engedélyezett 1000 korona helyi pótlék. Szabályrendeletileg megállapított nappali 1 korona, éjjeli 2 korona látogatási díjak, továbbá husszemlézeti és halottkémlési díjak élvezete.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képességeiket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi július hó 10-ig a nagykikindai szolgabírói hivatalhoz küldjék be.

A szerb nyelv tudása kívánatos.
A választás folyó évi július hó 16-án d. e. fél 9 órakor fog Padé község-házánál megejteni.
Nagykikinda, 1913. évi június hó 13-án.
Horváth Zoltán, főszolgabíró.

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.